

Uluslararası Sosyal
Bilimler Akademisi
Dergisi (USBAD)

International Journal of
Social Sciences
Academy (IJSA)

Yıl 8, Year 8, Sayı 22, Issue 22, Haziran 2026, June 2026

e issn: 2687-2641

Özgünlük kontrolü

Authenticity process

DOI: 10.47994/usbad.1893342

Makale türü: Araştırma
makalesi

Article type: Research
article

Geliş tarihi 19.02.2026

Submitted date

Kabul tarihi 27.04.2026

Accepted date

Elektronik yayın tarihi 20.06.2026

Online publishing date

Atıf Bilgisi / Reference Information

Satır, H. (2026). Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği. *Uluslararası Sosyal Bilimler Akademisi Dergisi / International Journal of Social Sciences Academy*, 8(22), 688-723.

MUHASEBE MESLEK ELEMANLARININ E-MUHASEBE UYGULAMALARINDAKİ MESLEKİ YETKİNLİKLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ: KAHRAMANMARAŞ İLİ ÖRNEĞİ

Haluk SATIR¹

Öz

Bu çalışmanın amacı, Kahramanmaraş ilinde serbest olarak faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamalarına yönelik yetkinliklerinin değerlendirilmesidir. E-muhasebe uygulamaları, muhasebe meslek elemanlarının yetkinliğini yakından ilgilendiren, muhasebe çalışanlarının bilgi, beceri ve yetenek gibi performansları üzerinde olumlu ya da olumsuz yönde etkili olabilecek yeni bir gelişmedir. Araştırma kapsamına alınan 224 muhasebe meslek elemanından online anket yöntemiyle veriler elde edilmiştir. Katılımcılara demografik özellikler ile birlikte dijital dönüşümün mesleki yetkinliğe etkisini belirleyen E-muhasebe tercih ve tutum ölççeklerine yönelik sorular yöneltilmiştir. Toplanan anket verileri, SPSS 25.0 istatistiksel

¹Dr. Öğr. Üyesi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, haluksatir70@gmail.com,
Orcid: 0000-0003-3240-7211

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, muhasebe meslek elemanlarının yaş, eğitim ve tecrübe özelliklerinin her birinde, E-muhasebe uygulama tercih ve tutumlarına ait görüşleri arasında anlamlı farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Meslek elemanlarının E-muhasebeye yönelik tercihlerinde, ilk sırayı E-muhasebeye geçilmesinin yerinde bir uygulama olduğu görüşü, ikinci sırayı ise E-muhasebenin denetimi kolaylaştırdığı görüşü almıştır. E-muhasebenin tercih edilmemesinin en önemli sebebi, E-dönüşümün teknik olarak zorluğu gösterilmiştir. Meslek elemanlarının E-muhasebeye yönelik tutumlarına ilişkin görüşlerinde, ilk iki sırayı E-muhasebe performansını iyileştirmek için gayret gösterdikleri ve E-muhasebe uygulama becerisinin eğitimle artırılacağı görüşü almıştır. Muhasebe meslek elemanlarının, E-muhasebe görüşlerine ilişkin ifadelerde kararsızlık yaşadıkları tespit edilmiştir. E-muhasebenin memnuniyet verici bir uygulama olduğu görüşü ile E-muhasebe uygulamalarını kullanmak istememe görüşü gibi birbiriyle çelişen bir sonuç elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe Mesleği, Muhasebe Meslek Elemanı, E-Muhasebe, E-Dönüşüm.

Evaluation of Accounting Professionals' Professional Competencies in E-Accounting Applications: The Example of Kahramanmaraş Province

Abstract

The aim of this study is to evaluate the competencies of self-employed accounting professionals in Kahramanmaraş province regarding e-accounting applications. E-accounting applications are a new development closely related to the competencies of accounting professionals, and can have a positive or negative impact on the performance of accounting employees in terms of knowledge, skills, and abilities. Data was collected from 224 accounting professionals included in the study through an online survey method. Participants were asked questions regarding their demographic characteristics, as well as e-accounting preference and attitude scales that determine the impact of digital transformation on professional competence. The collected survey data were analyzed using the SPSS 25.0 statistical software package. According to the research results,

significant differences were found in the opinions of accounting professionals regarding their preference and attitudes towards e-accounting across all categories: age, education, and experience. In terms of professionals' preferences for e-accounting, the most frequently expressed view was that the transition to electronic accounting was a sound practice; this was followed by the view that electronic accounting facilitated auditing. The most important reason given for not preferring e-accounting was reported as the technical complexity of the e-transformation. In their opinions regarding their attitudes towards e-accounting, the top two views were that they strive to improve e-accounting performance and that e-accounting skills can be enhanced through training. It has been observed that accounting professionals experience indecision in their statements regarding e-accounting. A conflicting result was obtained, with some viewing e-accounting as satisfactory and others not wanting to use it.

Keywords: Accounting Profession, Accounting Professional, E-Accounting, E-Transformation.

GİRİŞ

Muhasebe sistemi, herhangi bir işletmenin başarısı için en önemli temellerden biridir. Çünkü muhasebe sisteminin doğru ve verimli uygulanması, işletmenin ekonomik verimliliğini artırmaya, gereksiz maliyetleri azaltmaya ve işletmenin karşılaşılabileceği riskleri düşürmeye katkıda bulunur.

Muhasebe sistemi, muhasebeciler tarafından kullanılan kayıt ve işlemler nedeniyle çeşitli zorluklar yaşamaktadır. Söz konusu zorluğu aşmak için bilgi teknolojileri ile muhasebe sistemi arasındaki ortaklığı güçlendirmek ve elektronik muhasebe (E-muhasebe) uygulamalarını etkinleştirmek gerekmektedir (Jasim & Raewf, 2020, s. 50; Rahman vd., 2017, s. 9).

2017 yılında başlayan E-muhasebe uygulamaları, geleneksel olarak manuel ve kâğıt tabanlı olan yasal muhasebe ve izlenebilir muhasebe süreçlerinin elektronik olarak etkinleştirilmesini sağlamıştır. E-muhasebe uygulamaları, çeşitli bilgisayar ve internet tabanlı muhasebe araçları ile çevrimiçi kaynaklar, web bağlantıları, internet tabanlı muhasebe

yazılımları ve elektronik finansal araçlar aracılığıyla günümüze kadar gelmiştir (Abdalrahman, 2015, s. 1094).

E-muhasebe, meslek elemanlarının yetkinliğini yakından ilgilendiren, muhasebe çalışanlarının bilgi, beceri ve yetenek gibi performansları üzerinde olumlu ya da olumsuz yönde etkili olabilecek yeni bir gelişmedir. Elektronik muhasebenin getirdiği yeni çalışma düzeni, meslek elemanlarının üretim becerisi ve teknolojiyi koordinesi gibi yetkinliklerini içermektedir. Yetkinlik, bireyin daha etkili, daha verimli bir performans göstermesini sağlayan alışkanlık veya iş yerinde gösterdiği performansa ekonomik değer katan bir yetenektir (Tümen, 2024, s. 3). Yeterlilik birey odaklı, yetkinlik ise görev odaklı yaklaşımı destekleyen kavramlardır. Hem yeterlilik hem de yetkinlik kavramları birbirini tamamlamaktadır (Wong, 2020, s. 98).

E-muhasebenin birçok faydası olmasına rağmen, E-muhasebeyi kullanan işletmeler birçok dijital zorluk ve tehditle karşı karşıyadır. Muhasebe bilgileri üçüncü kişiler tarafından manipüle edilebilir, değiştirilebilir, silinebilir ve yazılımı kullanılamaz hale getirilebilir (Thottoli & Ahmed, 2021, s. 2). Bu tehditlerin en az seviyeye düşürülmesi için farklı kontrol mekanizmaları uygulanmalıdır. Kontrol mekanizmasının bir parçası olarak, fiziksel ve elektronik erişimi kısıtlamak için klavye kilitleri kullanılmalıdır, sistemlere kısıtlı erişim getirilmelidir ve otomatik kayıtlar ve mesai saatleri dışında sınırlı kullanım gibi önlemler alınmalıdır (Bansal vd., 2019, s. 49; Teru vd., 2019, s. 2).

Literatürde muhasebe meslek elemanlarının e-muhasebe uygulamalarına ilişkin tutumlarının bazı çalışmalarda olumlu bazı çalışmalarda ise kararsız olduğu görülmektedir. Bu çalışmanın literatüre katkısı, muhasebe meslek mensuplarının e-muhasebe uygulamalarına yönelik mesleki yetkinliklerinin Türkiye’de il bazında incelenmesi ve demografik faktörlerle ilişkilendirilmesidir.

Bu çalışmada, öncelikle E-muhasebe uygulaması açıklanmıştır. Sonrasında E-Muhasebe uygulamaları kapsamında dijital dönüşüm, E-dönüşüm ve uygulamaları konusu başta olmak üzere elektronik

muhasebe üzerine yapılan çalışmaların literatür taraması yapılmıştır. Son olarak araştırma kapsamına alınan muhasebe meslek elemanlarına yönelik araştırma SPSS 25.0 istatistiksel veri analiz programı ile test edilmiş ve elde edilen bulgulara göre sonuçlandırılmıştır.

TÜRKİYE'DE E-MUHASEBE UYGULAMALARI

Muhasebedeki faaliyetleri hızlandırmak, belge arşivlemesini kolaylaştırmak, dosyalama maliyetlerinde tasarruf sağlamak, muhasebe sistemi erişimini verimli hale getirmek, vergi kaybını azaltıp böylece vergi gelirlerinin artmasını sağlamak ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelede yardımcı olmak gibi önemli yararlar sağlaması amacıyla muhasebe faaliyetlerinde E-muhasebeye geçilme uygulamaları başlatılmıştır (Yücel, 2022, s. 3). Muhasebe uygulamalarında elektronik ortama geçilmesinin temel amacı, ulusal ve uluslararası standartlara uyum sürecinde, denetimde ulusal altyapıyı uluslararası standartlara uyumlaştırmak ve vergiye gönüllü uyumu sağlamaktır (Tektüfekçi Şençiçek, 2013, s. 83).

E-muhasebe veya web tabanlı muhasebe, muhasebe alanındaki yeni bir gelişmedir. E-muhasebe kullanımı, iş süreçlerini ve işlevlerini değiştirerek muhasebe uygulamaları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir ve bu da muhasebe kayıtlarında ve izlenen muhasebe prosedürlerinde değişikliklere yol açmaktadır. Bulut bilişim, internet, mobil çözümler gibi yeni teknolojiler ve bilgisayarların gelişmesiyle elektronik muhasebenin büyümesi sağlanmış olacaktır (Ismailbhai, 2020, s. 77).

E-Muhasebe, tüm operasyonel olayları takip etmek, bu olayları belgelemek, kaydetmek, arşivlemek, özetlemek ve özet bilgileri ilgili paydaşlara elektronik ortamda sunmaktır. E-muhasebe, kayıt, depolama, üretim yönetimi, tedarik ve dağıtım, mal transferi ve satış sonrası hizmet gibi birçok yönleri içeren elektronik veri işleme uygulamalarını sunmaktadır (Thabit & Abbas, 2017, s. 2).

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

Türkiye’de elektronik devlet (E-Devlet) uygulamaları kapsamında elektronik dönüşüm (E-dönüşüm) süreci başlamış ve bu süreç muhasebe uygulamalarına da yansımıştır. E-dönüşüm ilk olarak 2003 yılında vergi tahakkuku, beyanı ve ödemelerinin elektronik ortamda yapılması açıklamasıyla eylem planında yer almıştır. 2005 yılından sonra ise E-beyan, E-fatura ve E-defter olarak uygulanabilirliği kararı ile devam etmiştir (Alptürk, 2008, s. 12). E-dönüşüm, muhasebe sistemini önemli ölçüde etkilemiş ve muhasebe uygulamalarında değişikliklere sebep olmuştur. E-dönüşümün muhasebe uygulamaları üzerindeki etkileri Tablo 1’de yer almaktadır.

Tablo 1. E-Dönüşümün Muhasebe Uygulamalarına Etkisi

Etki Alanı	Etki Düzeyi
Kayıtlara Etkisi	Kayıtlar geleneksel defterler yerine elektronik ortamlarda kaydedilir. Yevmiye defteri ile Büyük defter arasındaki elektronik aktarım yeni bir veri girişi olmadan yapılır. Kayıt yapan kişinin bilgileri dijital imza kullanılarak kayıt altına alınır.
Belgelemeye Etkisi	Dijital imza güvenliği altında elektronik belgeler, karşılıklı olarak taraflar arasında manyetik ortamda oluşturulup ve kullanılır.
Arşive Etkisi	Muhasebe verilerinin fiziki ortamda korunması yerine, manyetik ortamda arşivlenir. Veri depolama maliyetlerini en az seviyeye indirir.
Raporlamaya Etkisi	İşletme içi ve işletme dışı muhasebe bilgisi kullanıcıları için gerekli olan finansal raporlar çevrimiçi hazırlanır ve internet yardımıyla sunumu yapılır.
Beyannameye Etkisi	Hazırlanan vergi beyannamelerinin internet aracılığıyla direkt ve hızlı bir biçimde gelir idaresine aktarılmasıdır.
Personele Etkisi	Muhasebe personelinin mesleki bilgisi yanında bilgi teknolojileri konusunda da yetenekli olması istenir.

Kaynak: Gönen & Solak, 2017, s. 65

E-dönüşümün muhasebe uygulamalarına olan etkisi, hem muhasebe meslek elemanları hem de mükellefler açısından daha hızlı işlem ve daha kaliteli hizmet sağlayacaktır. Ayrıca ülkemizin kayıt dışı ekonomi ile mücadelesinde tüm finansal işlemlerin elektronik ortamda uygulanıyor olması çok daha güvenilir ve sağlıklı bir organizasyon yapısının oluşmasına etki yapacaktır (Öztürk & Çarıkçı, 2019, s. 1009).

Muhasebe faaliyetlerinin bilgi teknolojisi ve dijital teknolojisi ile olan etkileşimi muhasebe uygulamalarının da E-dönüşümden ayrı kalmamasını sağlamıştır. Böylece muhasebede geleneksel defter, kayıt ve belge uygulamalarının yerini elektronik muhasebe uygulamaları almaya başlamıştır. E-muhasebe uygulamalarına geçiş Maliye Bakanlığı uyumu ve kontrolü ile olmuştur (Allahverdi & Karaer, 2019, s. 251). Maliye Bakanlığının Ülkemizde uygulamaya koyduğu başlıca E-muhasebe uygulamaları Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. E-Muhasebe Uygulamaları

E-Muhasebe Uygulaması	Kapsamı
E-Fatura	Gelir İdaresi Başkanlığı aracılığıyla uygulaması gerçekleştirilen E-fatura, kâğıt fatura ile aynı hukuki niteliklere ve işleyişe sahip olan elektronik bir belgedir. 05.03.2010 tarihinde VUK 397 sıra no lu tebliği ile uygulamaya girmiştir.
E-Defter	VUK’a göre tutulması zorunlu olan defterlerin dijital ortamda elektronik olarak hazırlandığı, baskı, tasdik ve dosyalama gibi işlemleri ortadan kaldırdığı, elektronik imza ile saklandığı tüm kayıt ve düzenlemeleri kapsamaktadır.
E-Arşiv	VUK 433 sıra no lu genel tebliği ile yürürlüğe giren E-arşiv uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığının standartlarına göre, elektronik ortamda hazırlanan faturaların dijital olarak muhafazası, ibrazı ve sunumunu sağlayan düzenlemeleri kapsamaktadır.

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

E-İrsaliye		VUK 487 sıra no lu genel tebliği ile yürürlüğe giren E-irsaliye uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığının standartlarına göre, elektronik ortamda hazırlanması, iletilmesi, muhafazası, ibrazı ve sunumunu sağlayan düzenlemeleri kapsamaktadır.
E-Müstahsil Makbuzu		VUK 487 sıra no lu genel tebliği ile yürürlüğe giren E-müstahsil makbuzu uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığının standartlarına göre hem kağıt ortamda hem de elektronik ortamda hazırlanması, muhafazası, ibrazı ve sunumunu sağlayan düzenlemeleri kapsamaktadır.
E-Serbest Makbuzu	Meslek	VUK 487 sıra no lu genel tebliği ile yürürlüğe giren E-müstahsil makbuzu uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığının standartlarına göre elektronik ortamda hazırlanması, iletilmesi, muhafazası, ibrazı ve sunumunu sağlayan düzenlemeleri kapsamaktadır.
E-Bilet		VUK 509 sıra no lu genel tebliği ile yürürlüğe giren E-bilet uygulaması, Gelir İdaresi Başkanlığının standartlarına göre yolcu ve etkinlik giriş biletleri ve yolcu listelerinin elektronik ortamda hazırlanması, iletilmesi, muhafazası, ibrazı ve sunumunu sağlayan düzenlemeleri kapsamaktadır.

Kaynak: Bekci vd., 2020, s. 583; Deniz & Güngör Tanç, 2020, s. 625

E-dönüşümün muhasebe uygulamaları üzerinde etkili olmasının en önemli sebeplerinden biri de bilgisayar ve internet teknolojilerindeki gelişmelerin çok hızlı bir biçimde gerçekleşmesidir. Söz konusu bu değişim, muhasebe meslek elemanlarının çalışma yetkinliklerini de önemli ölçüde etkilemiştir. Muhasebe meslek elemanlarının bilgi, beceri, yetenek ve davranış gibi yetkinliklerini etkileyen ve biçimlendiren E-dönüşümün muhasebe çalışma ortamına sağladığı faydalar şu şekilde özetlenmiştir (Çetin & Eren, 2015, s. 85);

- Ofislerdeki verimliliği artırır.
- Mesleki anlamda çalışanların yetkinliğini artırır.
- Çalışanlardan kaynaklı hataların en aza inmesini sağlar.
- Mükelleflerin memnuniyetlerini artırır.
- Karşılıklı olarak bilgi paylaşımında kolaylık sağlar.
- Çalışanların işe bağlılıklarını artırır.
- İşleri kolaylaştırdığı ve hızlandırdığı için zaman tasarrufu sağlar.
- Zaman tasarrufu ile birlikte yeni gelişmelerin takip edilmesi avantajı sağlar.
- İşlerin iş gücü ve iletişimi açısından basitleştirdiği için maliyeti azaltır.
- İç kontrolün ve bağımsız dış denetimin daha hızlı ve kolay yapılmasını sağlar.

E-muhasebe uygulamalarının, muhasebe ile sunulan hizmetleri etkinleştirilmesi, muhasebe meslek elemanlarının yetkinliğine pozitif olarak etkilemesi, işleri ve işlemleri hızlandırması, maliyetleri azaltması, muhafazayı kolaylaştırması ve vergide etkinliğin artırılması gibi temel hedefleri yanında stok kontrolünü sağlamak ve üretim süreci hâkimiyetini sağlamak gibi yardımcı hedefleri bulunmaktadır (Karasioğlu & Garip, 2019, s. 434).

LİTERATÜR TARAMASI

E-Muhasebe uygulamaları kapsamında dijital dönüşüm, E-kayıt ve E-belge dönüşümü ve uygulamaları konusu başta olmak üzere elektronik muhasebe hakkında birçok çalışma bulunmaktadır. E-muhasebe uygulamaları hakkındaki literatür taraması sonucunda elde edilen ulusal ve uluslararası çalışmalar; E-muhasebe kavramsal çerçevesi, Türkiye’de E-muhasebe uygulamaları ve E-muhasebe üzerine yapılan ampirik çalışmalar alt başlıklarıyla özetlenmiştir.

1. E-Muhasebe Kavramsal Çerçevesi:

Ülker & Eker (2024) çalışmalarında, muhasebe alanındaki dijital gelişim ve dönüşümün muhasebe sistemine sağladığı avantaj ve dezavantajları değerlendirilmiş ve muhasebe bilgi sistemi üzerine olan etkileri teorik olarak incelenmiştir.

Leon vd. (2022) çalışmalarında, işletmelerde muhasebe işlerini kolaylaştırmak için dijital teknolojinin kullanımının faydaları ve avantajları incelenmiştir. İşletmeler, özellikle muhasebe departmanı, işletmenin finansal işlerini yürütürken dijital uygulamaları kullandığında iş performansının geliştirilmesi ve iyileştirilmesi gibi fayda ve avantajlar sağladığı sonucu tespit edilmiştir.

Tektüfekçi Şençiçek (2013) çalışmasında, E-muhasebe uygulamalarında bilgisayar aracılığıyla ya tüm işletme fonksiyonlarını kapsayan, ya muhasebe programı olarak kullanılan, ya da gerek muhasebe gerekse de denetim uygulamalarını içeren çeşitli yazılım programları incelenmiştir.

2. Türkiye’de E-Muhasebe Uygulamaları:

Yerlikaya & Arslan (2025) çalışmalarında, Sivas ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanları üzerinde E-dönüşümün mesleki faaliyetleri nasıl etkilediği incelenmiştir. E-dönüşüm uygulamalarının mesleki faaliyetler üzerinde pozitif bir etkisi olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Hiçyorulmaz & Akdoğan (2024) çalışmalarında, Çorum ilindeki muhasebe meslek elemanlarının tutumları ile e-dönüşüm uygulamaları arasındaki ilişkiyi değerlendiren nicel bir araştırma yapılmıştır. Meslek elemanlarının demografik özellikleriyle muhasebe e-dönüşüm uygulamalarına karşı tutumları arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığı tespit edilmiştir.

Akman & Çil Koçyiğit (2024) çalışmalarında, Ankara ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebeye ilişkin görüş ve beklentileri incelenmiştir. Meslek elemanlarının demografik özelliklerine

göre E-muhasebenin dönüşümünden kaynaklanan beklenti ve görüşlerinin farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Bursalı & Çanakçıoğlu (2023) çalışmalarında, İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan elektronik muhasebe işlemlerine yönelik algıları incelenmiştir. Bakanlığın kullanılmasını istediği sistemlerin meslek elemanları ve mükelleflerin isteklerini karşılamadığı ve yetersiz kaldığı görüşü tespit edilmiştir.

Ömürbek vd. (2023) çalışmalarında, Antalya ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının muhasebe uygulamalarındaki E-dönüşüm ile yaşadıkları mutluluk ve iş tatmini seviyeleri değerlendirilmiştir. Meslek elemanlarının mutluluk ve iş tatmini seviyelerinin E-dönüşüm öncesinde, E-dönüşüm sonrasına göre daha yüksek seviyede olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Kavcı ve Ercan (2022) çalışmalarında, Gaziantep ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-uygulamalar ile ilgili tutumları incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-uygulamalara yönelik olumlu bir tutum içerisinde oldukları sonucu tespit edilmiştir.

Uluslan & Bozkurt (2021) çalışmalarında, Yozgat ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-fatura ve E-defter uygulamalarına karşı tutumları incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-uygulamalardaki gelişmeleri yakından takip ettikleri ve uygulamaya çalıştıkları sonucu tespit edilmiştir.

Tuğay & Güler (2021) çalışmalarında, Isparta ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamaları üzerine algıları incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamalarının gerekli olduğu ancak bu konuda henüz teknik alt yapı ve eğitim eksikliği olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Pusmaz & Özulucan (2021) çalışmalarında, Kayseri ve Niğde illerinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının dijital muhasebe okuryazarlık düzeyleri incelenmiştir. Meslek elemanlarının demografik

özellikleri ile ilişkili mesleki dijital okuryazarlık ve bilinç seviyelerinin yüksek olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Bekci vd. (2020) çalışmalarında, Bursa ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-dönüşüm sürecine ilişkin memnuniyet algıları incelenmiştir. Meslek elemanlarının memnuniyet algılarının demografik özelliklere göre anlamlı farklılıklar gösterdiği sonucu tespit edilmiştir.

Deniz & Güngör Tanç (2020) çalışmalarında, Hatay ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının muhasebe alanında yaşanan E-dönüşüm süreci hakkındaki algıları incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-dönüşümüne azami uyumları karşısında mükelleflerin bu konuda yetersiz kaldıkları tespit edilmiştir.

Bayraktar & Yıldırım (2017) çalışmalarında, Karabük ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının elektronik belge sistemlerini kabullenme düzeyleri incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-belge sistemlerini kabullenmede kararsızlık yaşadıkları sonucu tespit edilmiştir.

Gönen & Solak (2017) çalışmalarında, İzmir ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-dönüşüm sürecine ilişkin algıları incelenmiştir. E-dönüşüm sürecinin meslek elemanlarına ek maliyet getirdiği görüşü tespit edilmiştir.

3. E-Muhasebe Üzerine Yapılan Ampirik Çalışmalar:

Al-Hashimy & Yao (2025) çalışmalarında, inşaat proje yönetimi alanında E-muhasebe bilgi sistemlerinin maliyet kontrolü, zaman yönetimi ve kaynak tahsisi üzerindeki etkisi incelenmiştir. Araştırmada, Irak'taki en büyük 245 inşaat şirketinden anket yöntemiyle veriler elde edilmiştir. Proje verimliliğini en üst düzeye çıkarmada kritik faktörler olarak E-muhasebe sistemi uygulamasında örgütsel hazırlığın ve personel eğitiminin önemli olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Çakıraslan & Öztürk (2024) çalışmalarında, elektronik muhasebe uygulamalarının muhasebe meslek elemanları için faydaları araştırılmıştır. Bu amaçla, çalışmada çok kriterli karar verme yöntemlerinden Analitik Hiyerarşi Süreci (AHP) uygulanmış ve elektronik muhasebe uygulamalarının hangi yönlerden daha fazla fayda sağladığı analiz edilmiştir. E-muhasebe uygulamalarının, zaman tasarrufu ve dolayısıyla kullanılan iş gücünden tasarruf açısından muhasebecilere en büyük faydayı sağladığı sonucu tespit edilmiştir.

Ahmad (2024) çalışmasında, Amman Menkul Kıymetler Borsası'ndaki otel ve turizm işletmelerinde teknik, organizasyonel, çevresel ve işletme sahibi/yönetici değişkenlerinin işletmelerde muhasebe teknolojisinin uygulanmasını nasıl etkilediği incelenmiştir. Muhasebe teknolojisinin benimsenmesinde etkili olan faktörlerin, E-muhasebe sistemi uygulaması üzerinde önemli bir etkisi olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Abidovna (2024) çalışmasında, modern işletmelerin benimsediği e-muhasebe uygulamalarının etkisi incelenmiştir. Birçok işletmenin yüksek teknoloji veya eğitimli personel eksikliği, düşük kaliteli malzeme veya yönetim sorunları nedeniyle değil, işletmelerin benimsediği E-muhasebe uygulamaları nedeniyle başarısız olduğu tespit edilmiştir.

Kamau vd. (2023) çalışmalarında, Kenya'daki KOBİ'ler arasında mobil muhasebe uygulamalarının benimsenmesi ile kullanıcı yorumları ve derecelendirmeleri arasındaki bağlantıları incelenmiştir. Kenya'nın mobil uygulama benimseme oranının, uygulama yorumlarının hacmi nedeniyle büyük ölçüde arttığı sonucu tespit edilmiştir.

Sabuncu (2022) çalışmasında, Denizli ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarına yönelik nitel bir araştırma yapılmıştır. Meslek elemanlarının mesleki ve ekonomik olarak hayatta kalabilmeleri için muhasebe alanındaki elektronik dönüşüme uyum sağlamaları gerektiği sonucu tespit edilmiştir. Aksi takdirde, mevcut koşullarda bu dönüşüme uyum sağlayan diğer elemanlarla rekabet edilemeyeceği ve mesleki varlıklarını sürdürmede ciddi sorunlar ve zorluklarla karşılaşabileceği sonucu belirlenmiştir.

Mert vd. (2022) çalışmalarında, İstanbul ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarına yapılan araştırmada E-dönüşümün mesleki faaliyetlere olan etkileri incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamalarını önemli ölçüde kullandıkları sonucu tespit edilmiştir.

Yücel & Bağdat (2022) çalışmalarında, Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi bünyesinde ön lisans programlarındaki öğrencilerin E-muhasebe uygulamalarına yönelik algıları incelenmiştir. Muhasebe eğitimi alan öğrencilerin E-muhasebe eğitime yönelik istek ve farkındalık düzeylerinin hem eğitimde hem de gelecekteki mesleğin icrasında yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Trang vd. (2022) çalışmalarında, Vietnam Hanoi'deki 186 küçük ve orta ölçekli işletmede bir anket gerçekleştirilerek işletmelerin muhasebe alanlarında bilgi teknolojisi uygulamalarını iyileştirmeye yönelik çözümleri incelenmiştir. Muhasebe personelinin bilgi eksikliğinin, küçük ve orta ölçekli işletmelerin muhasebe alanlarında bilgi teknolojisinin uygulanmasının iyileştirilmesi veya E-muhasebenin geliştirilmesi önündeki en büyük engel olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Thottoli & Ahmed (2021) çalışmalarında, Umman'daki küçük ve orta ölçekli işletmeler (KOBİ'ler) arasında bilgi teknolojisi ve elektronik muhasebeyi etkileyen belirleyici faktörleri incelenmiştir. Bilgi teknolojisi maliyeti hariç diğer tüm belirleyicilerin KOBİ'ler arasında E-muhasebe uygulaması üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Kurnaz vd. (2020) çalışmalarında, Türkiye genelinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarına yönelik nicel bir araştırma yapılmıştır. Meslek elemanlarının, muhasebe eğitiminde dijital derslerin önemli olduğunu belirtmiş, ancak bu derslerin sayısının da yetersiz olduğu görüşü tespit edilmiştir. Ayrıca meslek elemanlarının yaş, mezuniyet ve tecrübe gibi demografik özellikleriyle muhasebe eğitiminde dijital derslerinin önemi hakkındaki görüşleri arasında anlamlı bir farklılık olduğu belirlenmiştir.

Çıtak & Derya Baskan (2020) çalışmalarında, Kırıkkale ilindeki muhasebe meslek elemanlarının elektronik uygulamalarındaki yeniliklere karşı tutumları ile mesleki etik ilişkisi incelenmiştir. Meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamalarına, mesleki etik kuralları önemle dikkate alarak uyguladıkları tespit edilmiştir. Ayrıca meslek elemanlarının mesleki etik kurallarının bilincinde olduğu, ancak E-muhasebe uygulamalarının eğitimle desteklenmesi gerektiği sonucu belirlenmiştir.

Alfartoosi & Jusoh (2020) çalışmalarında, KOBİ'lerde E-muhasebe yönteminin performansla nasıl ilişkili olduğu konusunda iç denetim yapısının aracı etkileri incelenmiştir. E-muhasebenin iç denetim sistemini etkilediği ve iç denetim yapısının da sonuç olarak performansı iyileştirdiği sonucu tespit edilmiştir.

Karasioğlu & Garip (2019) çalışmalarında, Karaman ilinde faaliyet gösteren muhasebe meslek elemanlarının E-uygulamalar karşısında yaşadıkları sorunlar incelenmiştir. E-dönüşüm sürecinde yaşanan en önemli sorunun kalifiye eleman eksikliği olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Kaluvakuri & Amin (2018) çalışmalarında, E-muhasebenin modern işletmeler üzerindeki geleceğini ve devrim niteliğindeki etkisi incelenmiştir. E-muhasebenin, finansal yönetim evriminin temel taşlarından biri olduğu ve işletmelerin verimliliği ve stratejik karar alma süreçlerini iyileştirmelerine yardımcı olduğu sonucu tespit edilmiştir.

Rahman vd. (2017) çalışmalarında, Bangladeş'teki KOBİ'lerde muhasebe yazılım sisteminin uygulanmasını etkileyen ve engel olan faktörler incelenmiştir. Muhasebe yazılım sisteminin doğru uygulanmasının ve kullanımının işletmenin güçlü sorumluluk ve hesap verebilirliğini sağladığını ve ayrıca işletme sahiplerinin ve politika yapıcılarının performanslarını ve iyileştirmelerini daha iyi anlamalarına yardımcı olduğu sonucu tespit edilmiştir.

YÖNTEM

Araştırmanın Amacı, Evreni ve Örneklemi

Bu araştırmanın amacı, muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamaları ile ilgili mesleki yetkinliklerine yönelik tercih ve tutumlarının değerlendirilmesidir. Araştırmanın evrenini, Kahramanmaraş Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı meslek elemanları oluşturmaktadır. Kahramanmaraş ilinin araştırma evreni olarak seçilmesinde; bölgesel temsil, deprem sonrası yaşanan zorlukların E-muhasebe uygulamasına etkisi ve erişim kolaylığı gibi faktörler etkili olmuştur. Kahramanmaraş ilinde odaya kayıtlı aktif ve serbest olarak mesleki faaliyetlerini yerine getiren 18 SM ve 475 SMMM olmak üzere toplam 493 meslek elemanı bulunmaktadır. Çalışmanın yapıldığı dönem itibariyle elde edilen bilgilere dayanarak serbest olarak çalışan bu üye sayısı araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Örneklem sayısı ise aşağıdaki formül kullanılarak belirlenmiştir (Yerlikaya & Arslan, 2025, s. 113);

$$\ddot{o} = \frac{A \cdot t_{\alpha/2}^2 \cdot m \cdot n}{(A - 1) \cdot k^2 + t_{\alpha/2}^2 \cdot m \cdot n}$$

ö: Örneklem büyüklüğü

A: Evren anakütle büyüklüğü

t: Belli anlamlılık düzeyinde güven katsayısı ($\alpha = 0,05$ için $t = 1,95$)

m: Ana kütledeki incelenen olayın gerçekleşme büyüklüğü

n: Ana kütledeki incelenen olayın gerçekleşmeme büyüklüğü

k: Etki büyüklüğü ($k = \%5$)

$$\ddot{o} = \frac{493 \cdot 1,95^2 \cdot 0,5 \cdot 0,5}{(493 - 1) \cdot 0,05^2 + 1,95^2 \cdot 0,5 \cdot 0,5} = 214,95$$

Araştırma evrenini oluşturan katılımcılardan 224 meslek elemanı online olarak araştırmaya katılmıştır. Örneklem büyüklüğü olarak ulaşılan bu sayının, araştırma evrenini temsil edecek katılımcı sayısının %95 güvenilirlik oranı ve %5 örnekleme hatası oranına göre gerekli olan temsili ile yeterli olduğu varsayılmaktadır (Tajik vd., 2024, s. 2). Araştırmada veri toplama sürecinde Kahramanmaraş Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı meslek mensurplarına çevrimiçi anket gönderilmiş ve araştırmaya gönüllü olarak katılım sağlayan 224 meslek mensubunun verileri analiz edilmiştir. Araştırmanın örneklem büyüklüğünün yeterliliğini değerlendirmek amacıyla örneklem hacmi formülü kullanılmıştır. Hesaplama sonucunda gerekli örneklem büyüklüğünün yaklaşık 215 kişi olduğu belirlenmiş olup, araştırmaya katılan 224 kişi bu değer üzerinde olduğundan örneklem büyüklüğünün evreni temsil etmek açısından yeterli olduğu kabul edilmiştir.

Araştırmada Veri Toplama

Araştırmada veri toplama, katılımcılara online anket linkleri gönderilmesi metodu ile anket kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Anket uygulaması, Kahramanmaraş Sütçü İmama Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 27.01.2026 tarih ve 499250 sayılı kararıyla izin alınarak yapılmıştır. Araştırma için hazırlanan anket formu üç bölümden oluşmaktadır. Anket formunun birinci bölümü, katılımcılara ilişkin demografik bilgilerden, ikinci bölümü, katılımcıların E-muhasebe uygulama tercihleri ile ilgili görüşleri ve üçüncü bölümü ise katılımcıların E-muhasebe uygulama tutumları ile ilgili görüşlerini inceleyen ifadelerden oluşmaktadır. Araştırmada kullanılan sorular, literatür çalışmalarından Hiçyorulmaz, E., & Akdoğan, H. (2024) çalışması ile Kavcı, T., & Ercan, C. (2022) çalışmasındaki muhasebe meslek mensuplarının E-muhasebe uygulamaları ile ilgili tutumlarına yönelik sorulardan alınarak, anket sorusu olarak oluşturulup, bu çalışmada kullanılmıştır. Ankette yer alan bütün değişkenler için 5'li Likert tipi

ölçek kullanılmıştır. Araştırmanın veri analizinde, SPSS 25.0 istatistiksel veri analiz paket programı kullanılmıştır.

Araştırmada Uygulanan Testler

Araştırmada öncelikle anket sonuçlarının güvenilirlik testi yapılmıştır. Araştırmada kullanılan ölçeklerin güvenilirlik değerleri Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3.Güvenilirlik Analizi Değerleri

Analiz Ölçekleri	Cronbach's Alpha Test Değeri
E-muhasebe Tercih Ölçeği	0,88
E-muhasebe Tutum Ölçeği	0,91

Tablo 3'te görüldüğü üzere, analizde kullanılan her iki ölçeğin Cronbach Alpha Test Değerinin $0,80 \leq \alpha < 1,00$ arasında olması, uygulanan ankete ait güvenilirliğin "ölçek yüksek derecede güvenilir" şeklinde olduğu tanımlaması yapılır. (Karagöz, 2019, s. 1003).

Belirli bir dağılımın bir veri kümesine uygun olup olmadığının değerlendirmede, Kolmogorov Smirnov testi, Shapiro-Wilk testi kullanılır (Khatun 2021, s. 115). Araştırmada kullanılan verilerin normalliğini belirlemek için Kolmogorov Smirnov ve Shapiro-Wilk analizi yapılmıştır. Normallik değerleri Tablo 4'te dir.

Tablo 4. Normallik Testi Analizi Değerleri

Kolmogorov-Smirnov		Shapiro-Wilk		Kurtosis-Skewness	
Statistic	Sigma	Statistic	Sigma	Kurtosis	Skewness

Tercih Ort.	0,136	0,001	0,948	0,001	-0,410	-0,459
Tutum Ort.	0,239	0,001	0,874	0,001	-0,140	-0,916

Tablo 4 incelendiğinde, normallik testi sonuçlarına göre Kolmogorov-Smirnov ve Shapiro-Wilk testlerinin anlamlılık değerleri 0,05'ten küçük çıkmıştır. Ancak örneklem büyüklüğünün 200'den fazla olması durumunda önemlilik değerlendirmesinde çarpıklık (skewness) ve basıklık (kurtosis) değerleri de dikkate alınmaktadır. Bu değerlerin -2 ile +2 aralığında olması verilerin yaklaşık normal dağıldığını göstermektedir (Byrne, 2010). Araştırmada her iki ölçüğe ait çarpıklık ve basıklık değerlerinin bu aralıkta olması nedeniyle verilerin normal dağılıma yakın olduğu kabul edilmiş ve parametrik testler uygulanmıştır.

Araştırma Bulguları

Araştırmaya dahil edilen muhasebe meslek elemanlarının demografik özelliklerini gösteren cinsiyet, yaş aralığı, eğitim düzeyi ve tecrübeye ait değerleri Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Muhasebe Meslek Elemanlarının Demografik Özellik Değerleri

Demografik Özellik	Grup	K	(%)
Cinsiyet Özelliği	Kadın	31	13,8
	Erkek	193	86,2
	Toplam	224	100,0
Yaş Özelliği	20-29	10	4,4
	30-39	23	10,3
	40-49	155	69,2
	50 ve Üzeri	36	16,1
	Toplam	224	100,0
	Lise	12	5,4

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

Eğitim Özelliği	Ön Lisans	12	5,4
	Lisans	162	72,2
	Lisansüstü	38	17,0
	Toplam	224	100,0
Tecrübe Özelliği	0-5 yıl	16	7,1
	6-15 yıl	29	12,9
	16-25 yıl	122	54,5
	26 ve üzeri yıl	57	25,5
	Toplam	224	100,0

Tablo 5'e göre, araştırmaya katılan muhasebe meslek elemanlarından %13,8'i kadın, %86,2'si erkektir. Meslek elemanlarının %69,2'si 40-49 ve %16,1'i 50 ve üzeri yaş aralığında çalışan meslek elemanlarından oluşmaktadır. Meslek mensuplarının %71,2'si lisans, %17,0'ı lisansüstü eğitime sahiptir. Meslek elemanlarının %54,5'i 16-25 yıl ve %25,5'i 26 ve üzeri yıl tecrübeye sahiptir.

Araştırmada muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulama tercih ve tutumlarına yönelik mesleki yetkinliklerini belirlemek amacı ile iki farklı ölçekle analiz yapılmıştır. 5'li Likert (1-Kesinlikle Katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kısmen Katılıyorum, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle Katılıyorum) yöntemiyle hazırlanan tercih ve tutum yetkinlik düzeyleri tespit edilmiştir. Tespit edilen analiz sonuçlarına göre oluşturulan E-muhasebe uygulama tercih ölçeği değerleri Tablo 6 ve E-muhasebe uygulama tutum ölçeği değerleri ise Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 6. Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Tercihlerine Ait Yetkinlik Değerleri

Tercih	Likert Puan Değerleri										m	t
	1		2		3		4		5			
	k	%	k	%	k	%	k	%	k	%		
1. E-Muhasebeye geçilmesi yerinde bir uygulamadır.	33	14,7	11	4,9	18	8,0	70	31,3	92	41,1	3,79	1,40
2. E-Muhasebe genel olarak memnuniyet vericidir.	46	20,5	11	4,9	20	8,9	118	52,7	29	12,9	3,33	1,34
3. E-Muhasebe kırtasiye ve dosyalama maliyetini azaltmaktadır.	87	38,8	13	5,8	26	11,6	73	32,6	25	11,2	2,71	1,52
4. E-Muhasebe zaman tasarrufu sağlamaktadır.	83	37,1	18	8,0	27	12,1	75	33,5	21	9,4	2,70	1,48
5. E-Muhasebe sistemlerinin kullanımı teknik olarak kolaydır.	85	37,9	18	8,0	41	18,3	56	25,0	24	10,7	2,63	1,46
6. E-Muhasebe hataları minimum seviyeye indirmektedir.	49	21,9	11	4,9	23	10,3	113	50,4	28	12,5	3,27	1,36
7. E-Muhasebe ile daha güvenilir veriler elde edilmektedir.	43	19,2	12	5,4	19	8,5	121	54,0	29	12,9	3,36	1,32
8. E-Muhasebe ile daha hızlı ve kolay denetim gerçekleştirilmektedir.	45	20,1	7	3,1	19	8,5	121	54,0	32	14,3	3,39	1,34

Tablo 6 incelendiğinde muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulama tercihlerine yönelik yetkinliklerine ait görüşleri içinde (m = 3,79) ortalamayla meslek elemanlarının E-muhasebeye geçilmesinin yerinde bir uygulama olduğu görüşü ilk sırayı oluşturmaktadır. İkinci sırada ise (m = 3,39) ortalamayla E-muhasebe ile daha hızlı ve kolay denetim sağladığı için tercih edilmiştir. Özellikle E-muhasebe uygulamalarının verileri dijital ortamda kaydetmesi ve şeffaflığı sayesinde hataları en aza indirmesi böylelikle denetimi kolaylaştırması bu tercihin yüksek çıkmasının en önemli etkisi olarak görünmektedir. Meslek elemanları, en düşük ortalama (m = 2,63) ile E-muhasebe uygulamasının teknik olarak kolay olmadığı yönünde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgu, muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamalarını faydalı bulmalarına rağmen sistemlerin teknik kullanımına ilişkin bazı zorluklar yaşadıklarını göstermektedir.

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki
Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

Tablo 7. Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Tutumlarına Ait Yetkinlik Değerleri

Tutum	Likert Puan Değerleri										m	t
	1		2		3		4		5			
	k	%	k	%	k	%	k	%	k	%		
1. E-Muhasebe ile ilgili gelişmeleri yakından takip etmekteyim.	27	12,1	15	6,7	19	8,5	111	49,6	52	23,2	3,65	1,24
2. E-Muhasebe uygulaması becerisi için eğitim alınması gerekmektedir.	37	16,5	14	6,3	23	10,3	58	25,9	92	41,1	3,69	1,47
3. E-Muhasebe işlerimi kolaylaştırdığına inanıyorum.	42	18,8	12	5,4	28	12,5	110	49,1	32	14,3	3,35	1,32
4. E-Muhasebe performansımı iyileştirmek için elimden gelen gayreti gösteriyorum.	32	14,3	12	5,4	21	9,4	80	35,7	79	35,3	3,72	1,37
5. E-Muhasebede sorun yaşadığımda derhal çözümlenmeyi tercih ediyorum.	33	14,7	10	4,5	20	8,9	123	54,9	38	17,0	3,55	1,25
6. E-Muhasebe çıktıkları ispatlamayı artırdığını düşünüyorum.	46	20,5	12	5,4	25	11,2	114	50,9	27	12,1	3,29	1,33
7. E-Muhasebe maliye gözetiminde olduğu için güvenilirliği artırdığını düşünüyorum.	39	17,4	16	7,1	22	9,8	106	47,3	41	18,3	3,42	1,34
8. E-Muhasebe etik ve ahlaki davranmama fırsat vermektedir.	52	23,2	17	7,6	28	12,5	110	49,1	17	7,6	3,10	1,34
9. E-Muhasebe kullanımı zorunlu olmasa dahi kullanmak isterim.	108	48,2	17	7,6	46	20,5	42	18,8	11	4,9	2,25	1,35

Tablo 7 incelendiğinde muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulama tutumlarına yönelik görüşleri içinde (m = 3,72) ortalama ile meslek elemanlarının E-muhasebe performansını iyileştirmek için gayret gösterdikleri görüşü ilk sırada yer almaktadır. Bu tutumun ilk sırada yer almasının sebepleri, Türkiye'de mevzuat zorunlulukları ile yaygınlaşan bu dönüşümün meslek elemanlarının performanslarına olan katkısı, hata oranını azaltması, operasyonel maliyetleri düşürmesi ve gerçek zamanlı finansal izleme imkânı sunması şeklinde sıralanmaktadır. (m = 3,69) ortalama ile E-muhasebe becerisinin bu alandaki eğitimlerle artırılabilirliği görüşü ikinci sırada gelmektedir. Meslek elemanları, en düşük ortalama (m = 2,25) ile E-muhasebe uygulamasının zorunlu olmaması halinde kullanmayacaklarını belirtmişlerdir. Ayrıca (m = 3,10) ortalama ile E-muhasebe uygulamasının etik ve ahlaki davranışa fırsat verdiği görüşü tespit edilmiştir. E-muhasebe uygulamaları, verilerin anlık işlenmesini, şeffaflığı ve izlenebilirliği artırarak muhasebe mesleğinde dürüstlük ve güvenilirlik ilkelerine dayalı etik tutumları

teşvik etmektedir. Ayrıca E-muhasebe uygulamaları, insan hatasını azaltarak vergi kaçırma ve hileli finansal raporlama gibi etik dışı davranışlara karşı caydırıcı bir ortam sunmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Son yıllarda Ülkemizde e-muhasebe faaliyetlerinin uygulamasında önemli gelişmeler olmuştur. Yaşanan dijital gelişmeler ve E-dönüşüm, çalışanların yetkinliğini artırmak, hesap verebilirliği sağlamak, iş verimliliğini ve etkinliğini artırmak, maliyetleri düşürmek ve muhasebede bilgi özgürlüğü ve şeffaflık ihtiyacını artırmak için gereklidir. E-muhasebe uygulamaları, ekonomi, işletmeler ve muhasebenin tüm tarafları için büyük önem taşır ve yüksek değere sahiptir. Muhasebe sistemindeki kayıt, rapor ve denetim süreçleri için gerekli olan verimli, doğru ve hızlı veri akışı, E-muhasebe ile sağlanabilir. E-muhasebe kullanımı, birçok finansal işlemin yüksek doğruluk ve hızlı tamamlanma süresiyle, iç denetimin ve finansal raporlamanın basitleştirilmesine katkıda bulunur ve daha güvenilir bilgiler sağlar. Ayrıca E-muhasebe, muhasebe meslek elemanlarının işlerine yardımcı olan ve bireysel yetkinliklerini artıran yenilikçi ve pratik bir tarzda yapılabilecek bir uygulama olduğu söylenebilir.

Bu çalışma, muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamalarına yönelik yetkinliklerini değerlendirmek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın veri analizine dayanarak tespit edilen bulgular aşağıda özetlenmiştir;

- Katılımcıların %86,2'si erkek meslek elemanıdır.
- Katılımcıların büyük bir çoğunluğu 40 yaş üzeri meslek elemanıdır.
- Katılımcıların %72,2'si lisans ve %17'si lisansüstü eğitim düzeyine sahip meslek elemanıdır.
- Katılımcıların %80'i 16 yıl üzeri tecrübeye sahip meslek elemanıdır.

- 20-29 yaş aralığı meslek elemanlarının E-muhasebe yetkinliklerine ilişkin görüşleri diğer tüm yaş aralığı meslek elemanlarının görüşlerine göre daha fazladır. En düşük tercih ve tutum algılarının 50 ve üzeri yaş aralığına sahip meslek elemanlarına ait olduğu görülmektedir.
- Lisans ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip meslek elemanlarının E-muhasebe mesleki yetkinliklerine ilişkin görüşleri, lise ve ön lisans eğitim düzeyine sahip meslek elemanlarının görüşlerinden daha fazladır.
- 26 ve üzeri yıl tecrübeye sahip meslek elemanlarının E-muhasebe yetkinliklerine ilişkin görüşleri, diğer tüm tecrübe yıllarındaki meslek elemanlarının görüşlerine göre daha düşüktür.
- Muhasebe meslek elemanları, E-muhasebeye geçilmesinin yerinde bir uygulama olduğunu belirtmişlerdir.
- E-muhasebe, denetimi kolaylaştırdığı ve hızlandırdığı için tercih edilmektedir.
- E-muhasebe uygulamaları, teknik zorluğu sebebiyle tercih edilmemektedir.
- E-muhasebe, verilerin güvenilirliğini artırdığı için tercih edilmektedir.
- Muhasebe meslek elemanları, E-Muhasebe performansını iyileştirmek için gayret göstermektedir.
- Muhasebe meslek elemanları, E-muhasebe yetkinliğinin artırılması için eğitimin zorunlu olması gerektiğini savunmaktadır.
- Muhasebe meslek elemanlarının, E-muhasebe görüşlerine ilişkin ifadelerde kararsızlık yaşadıkları tespit edilmiştir. Hem E-muhasebenin memnuniyet verici olduğu ifadesi yüksek bir ortalamayla tercih edilmesi hem de E-Muhasebe kullanımı zorunlu olmasa dahi kullanmak isterim ifadesinin düşük bir ortalamayla tercih edilmemesi sonucu birbiriyle çelişmektedir.
- E-muhasebe uygulamasının etik ve ahlaki davranışa fırsat verdiği görüşü tespit edilmiştir.

E-dönüşüm ve E-muhasebe konularında ele alınan ve literatür başlığı altında açıklaması yapılan ulusal çalışmalarda yer almayan, muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamaları ile ilgili mesleki yetkinliklerine yönelik tercih ve tutumlarının değerlendirilmesi konusunun esas alınması ve ilk kez Kahramanmaraş ilinin araştırma evreni olarak seçilmesi bakımından bu çalışma, önemli bir farklılıkla literatüre katkı sağlayacaktır.

Bu çalışmada elde edilen bulgular, E-dönüşüm, E-muhasebe ve dijital teknoloji literatürüyle ilgili yayınlardan elde edilen önceki çalışmaların bulgularıyla benzer sonuçlar göstermektedir. Muhasebe meslek elemanları, E-muhasebe yetkinliğine olumlu katkı sağlayacak eğitimin, zorunlu olması gerektiğini savunmaktadır. Bu tespit ile çalışmamız, Gönen & Solak (2017), Baysal Artık & Arslan (2024), Bursalı & Çanakçıoğlu (2023), Deniz & Güngör Tanç (2020) ve Çıtak & Derya Baskan (2020) yılında yaptıkları çalışmalar ile benzerlik göstermiştir. Muhasebe meslek elemanları, E-muhasebeye geçilmesinin yerinde bir uygulama olduğunu belirtmişlerdir. Bu tespit ile çalışmamız, Kavcı & Ercan (2022), Baysal Artık & Arslan (2024) ve Gençtürk & Çarıkçı (2008) yılında yaptıkları çalışmalar ile benzerlik göstermiştir. E-muhasebe uygulamasının etik ve ahlaki davranışa fırsat verdiği görüşü tespit edilmiştir. Bu tespit ile çalışmamız, Çıtak & Derya Baskan (2020) yılında yaptıkları çalışma ile benzerlik göstermiştir. Meslek elemanları, E-muhasebe görüşlerine ilişkin ifadelerde kararsızlık yaşadıkları tespit edilmiştir. Bu tespit ile çalışmamız, Hiçyorulmaz & Akdoğan (2024) yılında yaptıkları çalışma ile benzerlik göstermiştir. E-muhasebe, verilerin güvenilirliğini artırdığı için tercih edilmektedir. Bu tespit ile çalışmamız, Bursalı & Çanakçıoğlu (2023) yılında yaptıkları çalışma ile benzerlik göstermiştir.

Çalışmada, Kahramanmaraş SMMM'O'ya kayıtlı muhasebe meslek elemanlarından sadece serbest olarak faaliyet gösteren meslek elemanlarına ulaşılmıştır. Diğer hizmet akdi ile çalışan meslek elemanlarının veri setine dahil edilmemesi bu araştırmanın sınırlılığını oluşturmaktadır.

Bu araştırma sadece Kahramanmaraş'ta faaliyet gösteren ve serbest çalışan meslek elemanları üzerine gerçekleştirilmiştir. Bundan sonra gelecekte yapılacak çalışmalarda daha farklı iller seçilerek farklı sonuçlar elde edilebilir. Ayrıca E-muhasebe uygulamaları ile yapay zekâ uygulamaları aştırılarak, yapay zekâ uygulamalarının E-muhasebe üzerindeki etkisi araştırılabilir. Bağımlı çalışan meslek elemanları ve muhasebe eğitimi alan öğrenciler de örnekleme dâhil edilerek bağımlı ve serbest çalışan meslek elemanları ve muhasebe meslek elemanları ve muhasebe öğrencileri arasında karşılaştırılabilir çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Abdalrahman, A. E. M. (2015). Design and implementation of electronic accounting system for Sudan E-government. *International Journal of Computer Science and Information Technology Research*, 3(2), 1093-1103.
- Abidovna, A. S. (2024). The impact of E-accounting in modern businesses. *International Scientific Journal*, 3(1), 928-932. <https://doi.org/10.5281/zenodo.10573146>
- Ahmad, Y. A. B. (2024). Firm determinants that influences implementation of accounting technologies in business organizations. *Wseas Transactions on Business and Economics*, 21, 1-11. <https://doi.org/10.37394/23207.2024.21.1>
- Akman, C., & Çil Koçyiğit, S. (2024). Muhasebe uygulamalarındaki E-dönüşüm sürecine ilişkin serbest muhasebeci mali müşavirlerin görüş ve beklentileri: Ankara ili örneği. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 72, 57-82. <https://doi.org/10.55322/mbbakis.1339592>
- Alfartoosi, A., & Jusoh, M. A. (2020). A conceptual model of E-accounting: mediating effect of internal control system on the relationship between E-accounting and the performance in the small and medium enterprises. *Engineering & Management*, 83, 23733-23750.
- Al-Hashimy, H. N. H., & Yao, J. (2025). The moderating role of electronic accounting information systems in enhancing efficiency in construction project management. *Engineering, Construction and Architectural Management*, 11, 1-24. <https://doi.org/10.1108/ECAM-08-2024-1081>

- Allahverdi, M., & Karaer, M. (2019). E-dönüşümün muhasebe mesleği yeterlilikleri üzerindeki etkileri ve Türkiye’de lisans düzeyi muhasebe eğitiminin mesleki yeterlilikler açısından analizi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 21(1), 246-273. <http://dx.doi.org/10.31460/mbdd.424178>
- Alptürk, E. (2008). Elektronik denetim rehberi. İstanbul: Gelirler Kontrolörleri Derneği Yayınları.
- Bansal, S. K., Bala, R., & Bansal, D. (2019). Big data analytics: implications and prospects for accounting professionals. *The Management Accountant Journal*, 54(5), 47-51.
- Bayraktar, C., & Yıldırım, M. (2017). E-belge sistemleri üzerine davranışsal tutum ve kullanım niyetlerinin incelenmesi: Karabük ili muhasebe meslek mensupları örneği. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 75, 95-114. <https://doi.org/10.25095/mufad.399884>
- Baysal Artık, M., & Arslan, E. (2024). Muhasebe bürolarında çalışan muhasebe meslek mensuplarının dijitalleşmeye bakışı. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 72, 105-124. <https://doi.org/10.55322/mdbakis.1370711>
- Bekci, İ., Apalı, A., & Engin, M. (2020). E-dönüşümün muhasebe meslek mensuplarında memnuniyet düzeyi: Bursa ili örneği. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 579-596.
- Bursalı, H., & Çanakçıoğlu, M. (2023). Bağımsız çalışan serbest muhasebeci mali müşavirlerin elektronik muhasebe uygulamalarının kullanımı üzerine İstanbul ilinde yapılan bir araştırma. *Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi*, 70, 327-354. <https://doi.org/10.55322/mdbakis.1276012>
- Byrne, B. M. (2010). AMOS ile yapısal denklem modellemesi: Temel kavramlar, uygulamalar ve programlama. New York: Routledge.
- Çakıraslan, S., & Öztürk, M. S. (2024). Investigating the benefits of electronic accounting applications for accounting professionals with analytical hierarchy process. *European Journal of Digital Economy Research*, 5(1), 11-17.
- Çetin, H., & Eren, T. (2015). Muhasebe meslek mensupları tarafından bürolarda kullanılan muhasebe paket programı seçimi: Konya iline yönelik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 29(1), 83-100.
- Çıtak, F., & Derya Baskan, T. (2020). Muhasebe uygulamalarındaki elektronik gelişmelerin muhasebe meslek etiğine etkisi: Kırıkkale ilindeki muhasebe

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

- meslek mensuplarının bakış açısı üzerine bir araştırma. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22(Özel Sayı), 249-270. <http://doi.org/10.31460/mbdd.644344>
- Deniz, F., & Güngör Tanç, Ş. (2020). Muhasebe meslek mensuplarının muhasebe uygulamalarındaki E-dönüşüm sürecine ilişkin görüş ve beklentileri: Hatay ili örneği. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 23(2), 622-636.
- Gençtürk, M., & Çarıkçı, O. (2008). Elektronik beyanname (E-beyanname) uygulamaları ve muhasebe meslek mensuplarına etkileri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(7), 97-114.
- Gönen, S., & Solak, B. (2017). Maliye Bakanlığı E-dönüşüm sürecinin muhasebe meslek mensupları açısından değerlendirilmesine ilişkin bir alan araştırması. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 76, 63-80. <https://doi.org/10.25095/mufad.400219>
- Hiçyorulmaz, E., & Akdoğan, H. (2024). Çorum serbest muhasebeci mali müşavirlerin E-muhasebe uygulamaları ile ilgili tutumları. *Politik Ekonomik Kuram Dergisi*, 8(1), 266-276. <http://doi.org/10.30586/1433908>
- Ismailbhai, M. S. (2020). E-accounting: a study on views of accounting professionals in rajkot city. *Journal of Commerce, Economics & Computer Science*, 6(4), 77-80.
- Jasim, Y. A., & Raewf, M.B. (2020). Impact of the information technology on the accounting system. *Cihan University-Erbil Journal of Humanities and Social Sciences*, 6(1), 50-57. <http://doi.org/10.24086/cuejhss.v4n1y2020>
- Kaluvakuri, S., & Amin, R. (2018). From paper trails to digital success: the evolution of e-accounting. *Asian Accounting and Auditing Advancement*, 9(1), 73-88.
- Kamau, C. G., Asser, J. H., Idua, M. P., & Otiende, I. O. (2023). Adoption of accounting mobile apps in Kenya: The effect of user reviews and user ratings. *Journal of Accounting, Business and Finance Research*, 16(1), 36-43. <http://doi.org/10.55217/102.v16i1.632>
- Karagöz, Y. (2019). SPSSAMOSMETA Uygulamalı İstatistiksel Analizler (2. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

- Karasioğlu, F., & Garip, O. (2019). E-muhasebe uygulamaları kapsamında güncel sorunlar ve çözüm önerileri: Karaman'da bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 22(2), 433-446.
- Kavcı, T., & Ercan, C. (2022). Muhasebe meslek mensuplarının E-muhasebe uygulamalarına ilişkin tutumlarına yönelik bir araştırma. *Gaziantep Üniversitesi İslahiye İİBF Uluslararası E-Dergi*, 6(6), 1-16.
- Khatun, N. (2021). Applications of normality test in statistical analysis. *Open Journal of Statistics*, 11, 113-122. <https://doi.org/10.4236/ojs.2021.111006>
- Kurnaz, E., Tekbaş, İ., Bozdoğan, T., & Çetin, O. (2020). Dijitalleşmeyle birlikte muhasebe eğitiminin muhasebe meslek mensupları açısından değerlendirilmesi. *Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi*, 22 (Özel Sayı), 81-96. <http://doi.org/10.31460/mbdd.642307>
- Leon, H., Heru, M., Ricky, Cakranegara, P. A., & Setiawan, I. (2022). The benefits of digital financial applications on improving the company's accounting performance. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal*, 5(1), 7996-8007. <https://doi.org/10.33258/birci.v5i1.4556>
- Mert, H., Güner, M., & Duyar, G. (2022). Dijitalleşme sürecinin gelişimi ve muhasebe uygulamalarına etkileri yönünden İstanbul ilinde SMMM'ler üzerinde bir araştırma. *Muhasebe ve Denetim Bakış Dergisi*, 66, 195-218. <https://doi.org/10.55322/mbbakis.1055937>
- Ömürbek, V., Akçakanat, Ö., & Kılınc, Z. (2023). Muhasebe mesleğinde E-dönüşümün muhasebe meslek mensuplarının mutluluk ve iş tatmini seviyeleri üzerine etkisi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Dergisi*, 7(1), 1-23. <http://doi.org/10.31200/makuubd.1226881>
- Öztürk, M. S., & Çarıkçı, O. (2019). Elektronik muhasebe uygulamaları kapsamında geleceğin muhasebecileri üzerine bir araştırma. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 7(16), 1007-1026.
- Pusmaz, T., & Özulucan, A. (2021). Muhasebe meslek mensuplarının dijital muhasebe okuryazarlık düzeylerinin tespiti üzerine Kayseri ve Niğde illerinde bir araştırma. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(4), 1431-1452. <http://doi.org/10.25287/ohuiibf.894020>
- Rahman, M. M., Ahammed, M. U., Rouf, A., & Uddin, M. M. (2017). Obstacles and implementation of accounting software system in small medium

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

- enterprises (SMEs): Case of South Asian perspective. *International Journal of Science and Business*, 1(1), 7-15.
- Sabuncu, B. (2022). The effects of digital transformation on the accounting profession. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(1), 103-115. <http://doi.org/10.25287/ohuiibf.974840>
- Tajik, O., Golzar, J., & Noor, S. (2024). Purposive sampling. *International Journal of Education and Language Studies*, 2(2), 1-9.
- Tektüfekçi Şenççek, F. (2013). Bilgi teknolojileri destekli elektronik muhasebe uygulamalarına bütüncül bir yaklaşım. *Organizasyon ve Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5(2), 79-90.
- Teru, S. P., Idoko, I. F., & Bello, L. (2019). The impact of E-accounting in modern businesses. *International Journal of Accounting and Finance Review*, 4(2), 1-4.
- Thabit, T. H., & Abbas, N. H. (2017). A proposed fuzzy logic based framework for E-accounting evaluation in Iraq. *Qalaa Zanist Scientific Journal*, 2(6), 1-20.
- Thottoli, M. M., & Ahmed, E. R. (2021). Information technology and E-accounting: some determinants among SMEs. *Journal of Money and Business*, 2(1), 1-15. <http://doi.org/10.1108/JMB-05-2021-0018>
- Trang, P. L., Hong, P. T. D., Yen, T. N. T., & Binh, N. T. H. (2022). Assessing the status of information technology applications to accounting work by smes in hanoi: implications for E-accounting. *Vietnam Journal Agricultural Sciences*, 5(4), 1660-1673. <http://doi.org/10.31817/vjas.2020.5.4.05>
- Tuğay, O., & Güler, A. (2021). Elektronik muhasebe uygulamaları konusunda muhasebe meslek mensuplarının görüşleri: Isparta ilinde bir araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 14(2), 695-726.
- Tümen, E. (2024). Yetkinlik mi Yetenek mi?. *Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi*, 10(16), 1-19.
- Uluslan, H., & Bozkurt, E. (2021). Yozgat'ta faaliyet gösteren muhasebe meslek mensuplarının E-fatura ve E-defter uygulamalarına karşı tutumları. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*, 14(1), 1-44.
- Ülker, Y., & Eker, S. (2024). Dijitalleşme uygulamalarının muhasebe bilgi sistemi üzerine etkilerinin değerlendirilmesi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve*

İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9(18), 320-345.
<http://doi.org/10.54831/vanyyuiibfd.1581204>

Wong, S. C. (2020). Competency definitions, development and assessment: a brief review. *International Journal of Academic Research in Progressive Education and Development*, 9(3), 95-114. <http://doi.org/10.6007/IJARPED/v9-i3/8223>

Yerlikaya, Ş., & Arslan, E. (2025). Maliye Bakanlığı E-dönüşüm uygulamalarının muhasebe meslek mensuplarının iş yaşamına ve mesleki faaliyetlerine etkisinin araştırılması. *Sosyal Bilimlerde Nicel Araştırmalar Dergisi*, 5(2), 109-130.

Yücel, S., & Bağdat, A. (2022). Muhasebe eğitimi alan yükseköğretim öğrencilerinin E-muhasebe uygulamaları konusundaki ilgi ve farkındalıklarının incelenmesi. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(25), 1-22. <http://doi.org/10.47129/bartiniibf.1038729>

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Bu araştırmanın amacı, muhasebe meslek elemanlarının E-muhasebe uygulamaları ile ilgili mesleki yetkinliklerine yönelik tercih ve tutumlarının değerlendirilmesidir. Muhasebedeki faaliyetleri hızlandırmak, belge arşivlemesini basitleştirmek ve kolaylaştırmak, dosyalama maliyetlerinde tasarruf sağlamak, muhasebe sistemi erişimini verimli hale getirmek, vergi kaybını azaltıp böylece vergi gelirlerinin artmasını sağlamak ve kayıt dışı ekonomi ile mücadelede yardımcı olmak gibi önemli yararlar sağlaması amacıyla muhasebe faaliyetlerinde E-muhasebeye geçilme uygulamaları başlatılmıştır. Muhasebe uygulamalarında elektronik ortama geçilmesinin temel amacı, ulusal ve uluslararası standartlara uyum sürecinde, denetimde ulusal altyapıyı uluslararası standartlara uyumlaştırmak ve vergiye gönüllü uyumu sağlamaktır. E-muhasebe veya web tabanlı muhasebe, muhasebe alanındaki yeni bir gelişmedir. E-muhasebe kullanımı, iş süreçlerini ve işlevlerini değiştirerek muhasebe uygulamaları üzerinde önemli bir etkiye sahiptir ve bu da muhasebe kayıtlarında ve izlenen muhasebe prosedürlerinde değişikliklere yol açmaktadır. E-muhasebe uygulamalarının, muhasebe ile sunulan hizmetleri etkinleştirilmesi, muhasebe meslek elemanlarının yetkinliğine pozitif olarak etkilemesi, işleri ve işlemleri hızlandırması, maliyetleri azaltması, muhafazayı kolaylaştırması ve vergide etkinliğin artırılması gibi temel hedefleri yanında stok kontrolünü sağlamak ve üretim süreci hâkimiyetini sağlamak gibi yardımcı hedefleri

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

bulunmaktadır. 2017 yılında başlayan E-muhasebe uygulamaları, geleneksel olarak manuel ve kağıt tabanlı olan yasal muhasebe ve izlenebilir muhasebe süreçlerinin elektronik olarak etkinleştirilmesini sağlamıştır. E-muhasebe uygulamaları, çeşitli bilgisayar tabanlı ve internet tabanlı muhasebe araçları, çeşitli internet kaynakları, web bağlantıları, internet tabanlı muhasebe yazılımları ve elektronik finansal araçlar aracılığıyla günümüze kadar gelmiştir. 2026 yılı itibarıyla mükellefler için e-Fatura ve e-Arşiv kullanımı zorunlu olarak devam etmektedir. Ayrıca, e-Fatura uygulamasına geçen mükellefler açısından e-Defter uygulamasına geçiş zorunluluğu da 1 Ocak 2026 itibarıyla başlamıştır. E-muhasebe, meslek elemanlarının yetkinliğini yakından ilgilendiren, muhasebe çalışanlarının bilgi, beceri ve yetenek gibi performansları üzerinde olumlu ya da olumsuz yönde etkili olabilecek yeni bir gelişmedir. E-dönüşümün muhasebe uygulamaları üzerinde etkili olmasının en önemli sebeplerinden biri de bilgisayar ve internet teknolojilerindeki gelişmelerin çok hızlı bir biçimde gerçekleşmesidir. Söz konusu bu değişim, muhasebe meslek elemanlarının çalışma yetkinliklerini de önemli ölçüde etkilemiştir. Muhasebe meslek elemanlarının bilgi, beceri, yetenek ve davranış gibi yetkinliklerini etkileyen ve biçimlendiren E-dönüşümün muhasebe çalışma ortamına sağladığı faydalar şu şekilde özetlenmiştir. Ofislerdeki verimliliği artırır. Mesleki anlamda çalışanların yetkinliğini artırır. Çalışanlardan kaynaklı hataların en aza inmesini sağlar. Mükelleflerin memnuniyetlerini artırır. Araştırmanın evrenini, Kahramanmaraş Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı meslek elemanları oluşturmaktadır. Kahramanmaraş ilinde odaya kayıtlı aktif ve serbest olarak mesleki faaliyetlerini yerine getiren 18 SM ve 475 SMMM olmak üzere toplam 493 meslek elemanı bulunmaktadır. Çalışmanın yapıldığı dönem itibarıyla elde edilen bilgilere dayanarak serbest olarak çalışan bu üye sayısı araştırmanın evrenini oluşturmaktadır. Araştırma evrenini oluşturan katılımcılardan 224 meslek elemanı online olarak araştırmaya katılmıştır. Örneklem büyüklüğü olarak ulaşılan bu sayının, araştırma evrenini temsil edecek katılımcı sayısının %95 güvenilirlik oranı ve %5 örnekleme hatası oranına göre gerekli olan temsili ile yeterli olduğu düşünülmektedir. Katılımcılar tesadüfi olarak seçilmeyip, amaçlı örnekleme yöntemi ile belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama, katılımcılara online anket linkleri gönderilmesi metodu ile anket kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Ankette yer alan bütün değişkenler için 5'li Likert tipi ölçek kullanılmıştır. Araştırmanın veri analizinde, SPSS 25.0 istatistiksel veri analiz paket programı kullanılmıştır. Araştırmada öncelikle anket sonuçlarının güvenilirlik testi yapılmıştır. Sonrasında

araştırmada kullanılan verilerin normalliğini belirlemek için Kolmogorov Smirnov ve Shapiro-Wilk analizi yapılmıştır. Tespit edilen sonuçlara göre verilerin normal dağıldıkları varsayılarak analize T testi ve Anova testi ile devam edilmiştir. Analiz sonucunda elde edilen bulgulara göre varılan sonuçlar şu şekilde özetlenmiştir. 20-29 yaş aralığı meslek elemanlarının E-muhasebe yetkinliklerine ilişkin görüşleri diğer tüm yaş aralığı meslek elemanlarının görüşlerine göre daha fazladır. En düşük tercih ve tutum algılarının 50 ve üzeri yaş aralığına sahip meslek elemanlarına ait olduğu tespit edilmiştir. Lisans ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip meslek elemanlarının E-muhasebe mesleki yetkinliklerine ilişkin görüşleri, lise ve ön lisans eğitim düzeyine sahip meslek elemanlarının görüşlerinden daha fazladır. 26 ve üzeri yıl tecrübeye sahip meslek elemanlarının E-muhasebe yetkinliklerine ilişkin görüşleri, diğer tüm tecrübe yıllarındaki meslek elemanlarının görüşlerine göre daha düşüktür. Muhasebe meslek elemanları, E-muhasebeye geçilmesinin yerinde bir uygulama olduğunu belirtmişlerdir. E-muhasebe, denetimi kolaylaştırdığı ve hızlandırdığı için tercih edilmektedir. E-muhasebe uygulamaları, teknik zorluğu sebebiyle tercih edilmemektedir. E-muhasebe, verilerin güvenilirliğini artırdığı için tercih edilmektedir. Muhasebe meslek elemanları, E-Muhasebe performansını iyileştirmek için gayret göstermektedir. Muhasebe meslek elemanları, E-muhasebe yetkinliğinin artırılması için eğitimin zorunlu olması gerektiğini savunmaktadır. Muhasebe meslek elemanlarının, E-muhasebe görüşlerine ilişkin ifadelerde kararsızlık yaşadıkları tespit edilmiştir. Hem E-muhasebenin memnuniyet verici olduğu ifadesi yüksek bir ortalamayla tercih edilmesi hem de E-Muhasebe kullanımı zorunlu olmasa dahi kullanmak isterim ifadesinin düşük bir ortalamayla tercih edilmemesi sonucu birbirleriyle çelişmektedir. E-muhasebe uygulamasının etik ve ahlaki davranışa fırsat verdiği görüşü tespit edilmiştir.

EXTENDED ABSTRACT

The aim of this research is to evaluate the preferences and attitudes of accounting professionals regarding their professional competencies related to e-accounting applications. The transition to e-accounting in accounting activities has been initiated with the aim of providing significant benefits such as speeding up accounting processes, simplifying and facilitating document archiving, saving on filing costs, making accounting system access more efficient, reducing tax losses and thus increasing tax revenues, and assisting in the fight against the informal

economy. The main purpose of transitioning to electronic accounting practices is to align the national auditing infrastructure with international standards and to ensure voluntary tax compliance during the process of complying with national and international standards. E-accounting, or web-based accounting, is a new development in the accounting field. The use of e-accounting has a significant impact on accounting practices by transforming business processes and functions, leading to changes in accounting records and accounting procedures followed. In addition to its primary objectives of enhancing the efficiency of accounting services, positively impacting the competence of accounting professionals, speeding up processes, reducing costs, facilitating data retention, and increasing tax efficiency, e-accounting applications also have auxiliary objectives such as ensuring inventory control and achieving mastery of the production process. Launched in 2017, e-accounting applications have enabled the electronic implementation of legal accounting and traceable accounting processes that were traditionally manual and paper-based. E-accounting applications have evolved to the present day through various computer-based and internet-based accounting tools, various internet resources, web connections, internet-based accounting software, and electronic financial instruments. The use of e-invoices and e-archives will remain mandatory for taxpayers as of 2026. Furthermore, for taxpayers who have switched to the e-Invoice system, the obligation to switch to the e-Ledger system also began on January 1, 2026. E-accounting is a new development that closely concerns the competence of professionals and can have a positive or negative impact on the performance of accounting employees in terms of knowledge, skills, and abilities. One of the most important reasons why e-transformation is having an impact on accounting practices is the very rapid pace of developments in computer and internet technologies. This change has significantly impacted the professional competencies of accounting professionals. The benefits that e-transformation provides to the accounting work environment, affecting and shaping the competencies of accounting professionals such as knowledge, skills, abilities, and behavior, are summarized as follows. It increases productivity in offices. It enhances the professional competence of employees. It minimizes errors caused by employees. It increases client satisfaction. The research population consists of professionals registered with the Kahramanmaraş Chamber of Certified Public Accountants and Financial Advisors. Based on the information obtained at the time the study was conducted, this number of freelance members constitutes the research population. Of the participants comprising the research population, 224

professionals participated in the study online. Participants were not selected randomly; they were determined using a purposive sampling method. Data collection in the study was carried out using a survey method in which participants were sent online survey links. The SPSS 25.0 statistical data analysis software package was used for data analysis in this study. The first step in the study was to test the reliability of the survey results. Subsequently, Kolmogorov-Smirnov and Shapiro-Wilk analyses were conducted to determine the normality of the data used in the study. Based on the findings, it was assumed that the data were normally distributed, and the analysis was continued with T-tests and ANOVA tests. The conclusions reached based on the findings of the analysis are summarized as follows. Accounting professionals have stated that the transition to e-accounting is a sound practice. E-accounting is preferred because it simplifies and speeds up auditing. E-accounting applications are not preferred due to their technical complexity. E-accounting is preferred because it increases the reliability of data. Accounting professionals are striving to improve their e-accounting performance. Accounting professionals argue that training should be mandatory to improve e-accounting proficiency. It has been observed that accounting professionals experience indecision in their statements regarding e-accounting. The fact that the statement "E-accounting is satisfactory" is preferred with a high average, while the statement "I would like to use E-accounting even if its use is not mandatory" is preferred with a low average, is contradictory. It has been observed that e-accounting applications provide opportunities for ethical and moral behavior.

Etik Komite Onayı: Bu araştırma için Kahramanmaraş Sütçü İmama Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Etik Kurulu'nun 27.01.2026 tarih ve 499250 sayılı kararı ile etik kurul onayı alınmıştır.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız.

Yazar Katkıları: Bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanması tek yazar tarafından yürütülmüştür.

Çıkar Çatışması: Yazar(lar); bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Finansal Destek: Yazar(lar); bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Muhasebe Meslek Elemanlarının E-Muhasebe Uygulamalarındaki Mesleki
Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi: Kahramanmaraş İli Örneği

Yapay Zekâ Kullanımı Bildirimi: Yazar (lar); bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayımlanması için herhangi bir yapay zekâ aracından faydalanmamıştır.